

DOKTORI IVAN I KREŠIMIR GABRIĆ U KLINICI SVJETLOST REPORTERKI NEDJELJNOG PREDSTAVILI SU JEDAN OD 40 REVOLUCIONARNIH UREĐAJA NA SVIJETU KOJI PREDSTAVLJA BUDUĆNOST OFTALMOLOGIJE

Na raspolaganju mu je prostor od dva milimetra, u kojem skalpelom treba prerezati membranu koja je debela četvrtinu milimetra, i to sve napraviti tako da promjer manevra rukama ne prelazi pet milimetara.

Toliko prostora ima kirurg, oftalmolog, kad uklanja mrenu. Logično, za takvu preciznost iskustvo mora biti neupitno, jer greška je nedopustiva.

Liječniku s 30 godina staža to ne predstavlja problem, ali liječniku koji broji godina života koliko stariji staža, to nikako ne spada pod dnevnu rutinu. No, sada i mladi liječnik može imati isti učinak i preciznost kao i stariji kolega. Ipak, on u ruci neće imati skalpel nego gumb. Taj gumb pokrenut će laser.

"Laserska operacija mrene robotizacija je medicine u rukama najboljih stručnjaka" - govore nam dr. Ivan i dr. Krešimir Gabrić u Klinici Svjetlost, i nazivaju je revolucijom u oftalmologiji.

Konkretno, kaže dr. Ivan: laser zamjenjuje kirurga, a jedan od njih 40, koliko ih ima na cijelom svijetu, ovdje se nalazi u zagrebačkoj Svjetlosti.

Dosad su se operacije katarakte, odnosno sive mrene, radile isključivo ultrazvučnom metodom, gdje su znanje i vještina kirurga bile odlučujuće za krajnji ishod zahvata. No, uz novi uređaj omogućeno je da se u potpunosti računalno upravljanim laserom savršeno precizno odrade svi teški koraci operacije.

Rezultati su, kažu, spektakularni. Pacijent u manje od dvije minute na ovom laseru dobiva savršeno precizno izveden zahvat, bez ikakvih komplikacija.

LASER NE RADI POMOĆU VIDEOKAMERA

Moj otac je počeo operirati mrene prije nego što sam se ja rodio, njegovo kirurško iskustvo koje je stekao, za mene je, iskreno, nedostižno. Njegovi rezultati, brzina i kirurška vještina u klasičnoj metodi nedostižni su, no usporedio sam svih 100 operiranih pacijenata na novom laseru s njegovim standardom, i njegov osobni standard ultrazvučnom operacijom je takav da nema vidljive razlike - kaže dr. Ivan.

Kada govorimo o zamjeni kirurga, dodaje dr. Krešimir, to, naravno, ne znači da kirurga nema. No, stroj kojim upravlja liječnik, odraduje onaj najteži i najkomplikiraniji dio operacije.

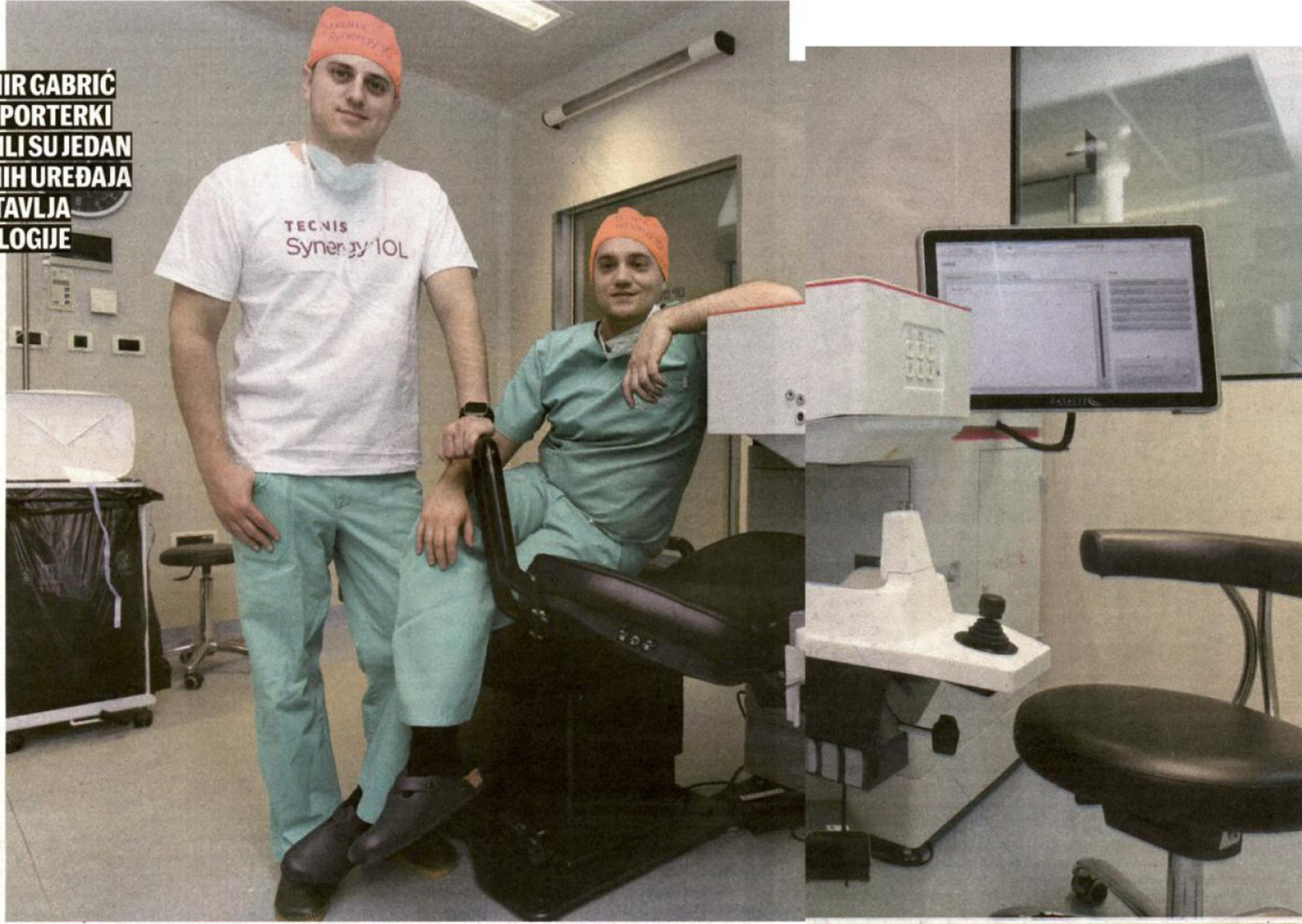
Laser, dakle, napravi 60 posto operacije, koju su dosad radili različitim kirurškim instrumentima. Sada to izgleda ovako: pacijenta polegnu na laser. Na oko mu se stavi plastični prsten da se oko ne pomiče, jer laser radi ekstremno brzo, tako da bi i mikroskopski pokret oka mogao rezultirati da ta laserska zraka ne padne na točno mjesto.

Inovacija je da laser ne radi pomoću videokamera. Laser u sebi ima specijalni skener koji napravi 3D snimak oka, i on doslovno omogućuje da na velikom ekranu liječnik prstom može pomaknuti svaku lokaciju, i taj postupak traje 15 do 20 sekundi. Dodatnih 15 sekunda traje modificiranje prstom, a sam zahvat laserom traje 20-25 sekundi.

To su postupci za koje prosječnom kirurgu inače treba 15 minuta. Ovako se izbjegnu noževi, pincete, kanile...

Također, manji je tjelek oporavka, preciznije je, manje invazivno i uvijek standardno i isto - govori dr. Krešimir Gabrić.

Laser je u Svjetlosti već četiri mjeseca,

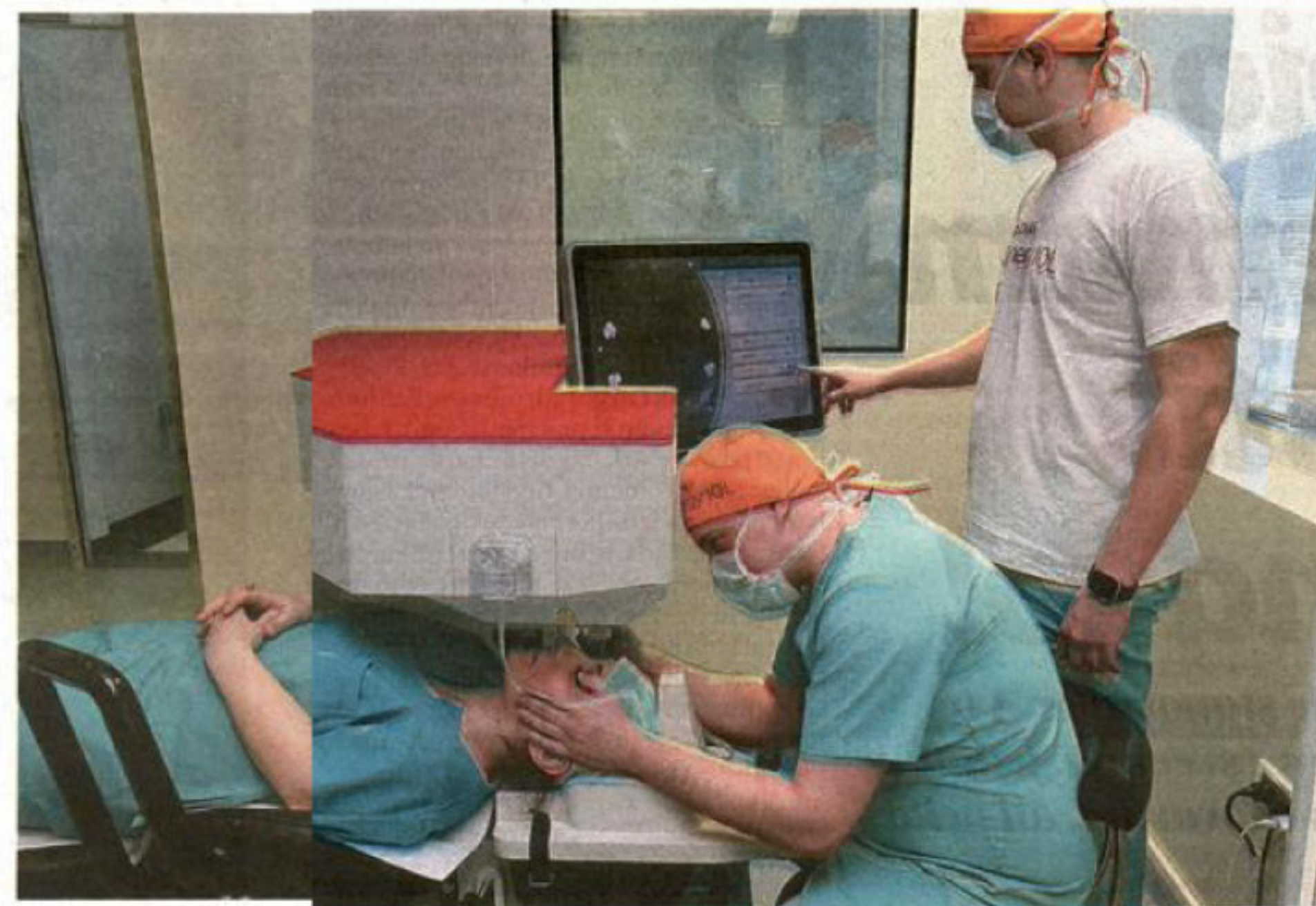

Naš laser od 40.000 eura

"Nema više noževa i pinceta. Mrenu rješava ovaj uređaj za manje od dvije minute. Dobili smo ga jer smo provodili znanstvenu studiju", kažu braća Gabrić

✂ Ivana Krnić ✉ Darko Tomaš/Hanza Media

Laser u sebi ima specijalni skener koji napravi 3D snimak oka. Snimak ide na ekran, a liječnik prstom može pomaknuti svaku lokaciju. Sam zahvat laserom traje 20-25 sekundi, kažu liječnici

i dosad se zahvatu podvrgnulo 150 pacijenata. Ipak, dosad nisu u javnost išli s ovom inovacijom, jer je takav bio ugovor s partnerom Johnson&Johnson vision, drugom najvećom farmaceutskom kućom na svijetu.

NAJBOLJA LEĆA NA SVIJETU

- Cijena lasera je oko 400 tisuća eura, a nakon kupnje, plaća se i procedura kompaniji proizvođaču. No, mi smo uređaj dobili na korištenje jer za Johnson&Johnson provodimo znanstvenu studiju u kojoj uspoređujemo rezultate lasera i rad vrhunskog stručnjaka, u ovom slučaju prof. Nikice Gabrića. Naš doprinos je da pomazemo tako da ovaj laser, koji je sada u petoj generaciji softvera, u šestoj, na temelju naših imputa, postane još precizniji - kaže dr. Ivan.

“Ovaj stroj upravo nama, mladima, omogućuje da imamo isti krajnji rezultat kao kirurg sa 60 tisuća odradenih operacija, i to zato što je stroj za njega odradio najteži i najzahtjevniji dio, pojašnjava doktor Ivan Gabrić

Inače, Klinika Svjetlost već dugu niz godina surađuje s ovom renomiranom tvrtkom, za koju su proveli već tri studije.

- Prethodnu smo radili prije nekih godina dana, a ticala se ugradnje najnovije generacije multifokalnih leća, Synergy. To je također bila revolucija jer se napokon postigla leća koja omogućuje pacijentu da vidi na svim razinama, na daleko, na blizu, ali i u onom međuprostoru koji je bio problematičan. Tu studiju je prof. Gabrić prezentirao u Parizu ispred 800 stručnjaka te je tako stvoren preduvjet da sada govorimo o najboljoj leći na svijetu - kaže dr. Krešimir.

Upravo zbog znanstvene studije, laser predstavljaju tek sada. Naime, prvi dio korištenja lasera bio je vezan na rezultate, odnosno usporedbe. Jedno oko radili bi laserom, a drugo bi radio prof. Gabrić.

IDEALNI REZOVİ

Zanimljivo je bilo to što razlike između lasera i prof. Gabrića nije bilo, no za mlade generacije je to druga priča.

- Među ljudima se nekako zadržala misao da se mrena operirala laserom, ali to je ultrazvučna sonda, odnosno, ultrazvučna energija koja razbija tu mrenu. Tek sad možemo govoriti o laseru, koji napravi ulaze u oko, dakle rezove, koje smo prije radili skalpelom. Nadalje, otvori put do mrene, i onda još fragmentira, odnosno razbija/omekšava tu mrenu. To se sve prije radilo manualno, i vještina kirurga bila je odlučujuća u rezultatu same operacije - govori dr. Krešimir.

No, da bi netko bio kompetentan kao kirurg katarakte, odnosno sive mrene, on treba napraviti nekoliko tisuća takvih zahvata da bi njegove ruke mogle idealno izvesti rezove, izvesti fragmentacije i isitnjavanje-leće, te sve to idealno pozicionirati.

- Niti jedna ruka na svijetu ne može na-

praviti 10.000 puta identičan korak, a laser to može svaki put. No, ako izuzmemo one koji su najbolji, a u Hrvatskoj ih ima pet ili šest, imamo mnogo mladih koji imaju manje iskustva, sporije rade i nemaju toliku reproducibilnost rezultata. E, ovaj stroj upravo nama, mladima, omogućuje da imamo isti krajnji rezultat kao kirurg sa 60 tisuća odradenih operacija, i to zato što je stroj za njega odradio najteži i najzahtjevniji dio - pojašnjava dr. Ivan.

To znači da sada netko s nula iskustva ima identičan rezultat. Tu se otvara mogućnost i za najiskusnije da još brže rade, a manje iskusne da imaju takve rezultate.

Studijski dio, naravno, bio je potpuno besplatan za pacijente koji su sudjelovali u studiji.

- Sada je to nadstandard i osobe koje žele tu uslugu dodatno plaćaju. Po oku je operacija 18.500 kuna, a bez lasera cijena je 15.000 kuna. To uključuje i zamjenu leće i rješavanje mrene - govori dr. Ivan.

Primjerice, u Švicarskoj je ta cijena trostruko veća, a potrošni materijal i sam uređaj koštaju svugdje jednako.

- Naše marže su, naravno, manje. No, sve je posloženo tako da nije poanta

trpanja novca u džep, nego daljnji razvoj. Tako da se novac uvijek dalje ulaze u ljude i novu sofisticiranu opremu. Kad ne bi bilo tako, danas ne bismo bili u situaciji da imamo sedam centara i 240 zaposlenih, u odnosu na početnih pet i nešto sitno kvadrata u kojima se tada radilo - kaže dr. Ivan.

INSTANT RJEŠENJE

Tko su najčešća klijentela, pitamo. - Imamo one koji moraju i koji žele na operaciju. Oni koji žele, uglavnom su mladi ljudi, recimo od 45 godina, koji su cijelog života dobro vidjeli. U nekom trenu su shvatili da ne vide više tako savršeno pa su u nekoj trgovini posegnuli za naočalama. Vid im se dalje kviri, i polako su izgubili komfor koji su prije imali - govori dr. Ivan Gabrić.

Taj isti čovjek će u nekoliko mjeseci vjerojatno izgubiti nekoliko pari naočala, nakon toga će kupiti prave progresivne naočale i izdašno ih platiti, jer više ne vidi dobro niti ali niti daleko.

- E, tada dolazimo do operacije laserom, koja je praktički instant rješenje. Pacijent ulazi u kliniku, odradi operaciju, i već sutradan je funkcionalan, bez naočala i mrene - govori.

Ono što uvijek, kaže dr. Krešimir, govori pacijentima jest to da tehnologija donosi kompromise. Umjetna leća nešto je što je stvorio čovjek, i ona nikad nije prirodna, ono što se evolucijski razvijalo milijunima godina. Ipak, donosi trajno rješenje i vraća slobodu.

- Jasno nam je da cijena na prvu može izgledati velika, za prilike zemlje u kojoj živimo, ali svi oni koji imaju dioptriju znaju da bi kupnja, primjerice, četiri para naočala, došla do cijene ovog trajnog rješenja. Kada se promijeni leća i ukloni mrena, pogoršanja više neće biti, za razliku od rješenja nošenja naočala - zaključuju braća Gabrić. ✓

PRIKAZ ZAHVATA
Laser je u Svjetlosti već četiri mjeseca i dosad se zahvatu podvrgnulo 150 pacijenata